

SZÚ uspěl za ČR se žádostí o 90 milionů korun z evropského grantu HERA. Peníze půjdou do infrastruktury laboratoří detekujících varianty SARS-CoV-2

Česká republika, zastoupená Státním zdravotním ústavem a spolupracujícími odbornými garanty v podobě významných institucí, uspěla se žádostí o v přepočtu zhruba devadesát milionů korun (zhruba 3,5 milionu EUR) na investice do infrastruktury ve zdravotnických laboratořích. Dotace umožní posílit systém dohledu nad vývojem SARS-CoV-2 a zvýší se sekvenční kapacity v České republice.

[Jak jsme již informovali v předchozí tiskové zprávě](#), každá země směla podat jediný projekt a hlavním žadatelem musela být instituce přímo spadající do státem řízené struktury ochrany veřejného zdraví. Za Českou republiku tedy žádost podával SZÚ. Do projektu se pak mohly jako spoluřešitelé (seznam níže) zapojit i další subjekty, které svým zaměřením splňují vědeckou a odbornou způsobilost vyžadovanou pro úspěšné řešení projektu. Právě mezi zúčastněné instituce se nyní budou rozdělovat peníze z této účelové dotace, a to podle pravidel stanovených přímo inkubátorem HERA (Health Emergency Preparedness and Response). Inkubátor je projektem Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a generálního ředitelství Evropské komise pro zdraví a bezpečnost potravin (DG SANTE).

"Jedná se o projekt v oblasti veřejného zdravotnictví. Plánované posílení technické a personální kapacity laboratoří má primárně podpořit včasnou detekci variant SARS-CoV-2, ale i jiných agens, představujících možnou hrozbu pro veřejné zdraví. Zásadní pro analýzy epidemiologické situace je také spolupráce mezi institucemi a podpora logistiky pro sdílení nejen laboratorních výsledků, ale i epidemiologických a klinických dat. Penězi lze podpořit i přístrojové vybavení a zmíněné systémy pro správu a archivaci vzorků či analýzu dat. Jde o vybudování dlouhodobě udržitelného systému," vysvětluje plány využití peněz ředitelka Státního zdravotního ústavu MUDr. Barbora Macková.

Hlavním řešitelem a odborným garantem projektu je RNDr. Helena Jiřincová, vedoucí Národní referenční laboratoře pro chřipku a nechřipková virová respirační onemocnění (NRL) SZÚ, odbornými garanty a spoluřešiteli za SZÚ jsou MUDr. Hana Orlíková a MUDr. Monika Liptáková z Oddělení epidemiologie infekčních nemocí a RNDr. Alena Fialová, Ph.D. z Oddělení biostatistiky.

Spoluřešitelé a odbornými garanty ve spolupracujících institucích jsou:

- Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě, Ing. Eduard Ježo a Mgr. Jakub Mrázek
- Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem, Ing. Eduard Ježo a RNDr. Vlastimil Král

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

- Ústav molekulární a translační medicíny LF UP, doc. MUDr. Marián Hajdúch, PhD.
- Ústav molekulární genetiky Akademie věd České republiky - Mgr. Michal Kolář, Ph.D., Mgr. Jan Pačes, Ph.D.
- Přírodovědecká fakulta UK, BIOCEV, doc. Mgr. Vladimír Hampl, Ph.D., RNDr. Ruth Tachezy, Ph.D.
- Biologické centrum Akademie věd České republiky, Mgr. Martin Kolísko, Ph.D.
- Centrum infekčních nemocí zvířat, Fakulta tropického zemědělství, Česká zemědělská univerzita v Praze, RNDr. Jiří Černý, Ph.D.

"Infrastruktura, kterou chceme z peněz grantu vybudovat, nebude cílena jen úzce na detekci SARS-CoV-2 a jeho variant. Vzhledem k potřebě trvalé udržitelnosti bude existovat možnost využít stejnou infrastrukturu pro detekci dalších infekčních agens, pro vyšetřování antivirotické rezistence a další vědecké činnosti," potvrzuje vedoucí NRL RNDr. Helena Jiřincová.

Prvním krokem k získání finanční dotace je podpis smlouvy mezi Evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a SZÚ s garancí Ministerstva zdravotnictví ČR. To se podílí povinnými 10 % na spolufinancování projektu.

"Bezodkladně zahajujeme přípravu výběrových řízení pro investice, které tvoří třetinu nákladů. Plánujeme například nákupy automatů pro přípravu sekvenčních knihoven, nebo jedinečného systému kombinujícího PCR a hmotnostní spektrometrii. Chceme také investovat do vytvoření zabezpečeného úložiště hrubých sekvenčních dat a metadat ve SZÚ a také potřebujeme archivační systém," vyjmenovává plány hlavní řešitelka grantu RNDr. Helena Jiřincová.

Další třetina financí je určena pro personální podporu, tedy krátkodobé personální posílení subjektů, které se na řešení podílí. Cílem je ve výsledku automatizovat a digitalizovat co nejvíce kroků, aby i bez personálních posil zůstala dlouhodobě kapacita zachována. Zbývající třetina financí půjde pak na nákup spotřebního materiálu pro provoz laboratoří, jako jsou specializované chemikálie a další nezbytné pomůcky pro daný provoz.

Grant je omezen délkou 13 měsíců. Předpokládaný termín ukončení projektu je 30. září 2022.